Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
15 november 2024

Onze referentie
IENW/BSK-2024/303189

Opgesteld door
[redacted]

Beslistermijn
15-11-2024

Bijlage(n)
3

Aan Minister en Staatssecretaris

nota

Kamerbrief rapportages Staat van de Infrastructuur RWS en ProRail 2023

Aanleiding

Uw ambtsvoorganger heeft de Kamer toegezegd[1] de actuele technische toestand van het areaal jaarlijks inzichtelijk te maken via de Rapportages Staat van de infrastructuur van Rijkswaterstaat en ProRail. Voorliggende rapportages gaan over 2023.

Geadviseerd besluit

1. Instemmen met de bijgevoegde Kamerbrief
2. Ondertekenen van de Kamerbrief zodat deze kan worden verzonden, met de bijbehorende Rapportages van de Staat van de Infrastructuur voor Rijkswaterstaat en ProRail.

Kernpunten

Staat van de Infrastructuur RWS

De rapportage laat een verbetering zien van de staat van de infrastructuur. Deze verbetering is met name het gevolg van de verbeterde datakwaliteit. Indien vooruit gekeken wordt naar 2025 en de informatie uit de kaarten in de bijlagen wordt betrokken, zoals bijvoorbeeld het aantal werkzaamheden en beperkingen, blijkt namelijk dat de goede oordelen vaak gepaard gaan met het inzetten van beheersmaatregelen. Verder is duidelijk dat er steeds meer beperkingen zijn op de netwerken en is er een almaar groeiende instandhoudingsopgave te zien.

Er is de komende jaren derhalve behoefte aan vernieuwing en grootschalig onderhoud. Maar er zijn uitdagingen met betrekking tot de maakbaarheid, en de beschikbare resources in de markt. Er moet slimmer en efficiënter gewerkt worden om deze opgave uit te kunnen voeren. En tot het zover is, kunnen we verwachten dat er meer druk zal zijn om de veiligheid en beschikbaarheid op de netwerken in stand te houden.

Voor het overige zal worden doorontwikkeld zodat aan toezeggingen kan worden voldaan in de volgende editie. Hierbij kan worden gedacht aan de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer om beter inzicht in de oorzaken van beperkingen te verkrijgen en deze te betrekken in efficiëntere beslissingen voor de Minister. Niet alleen op het hoofdwegennet maar integraal over de drie netwerken, hoofdwegennet, hoofdvaarwegennet en hoofdwatersysteem.

[1] Kamerstuk 35570-A-46, 17 december 2020

Staat van de Infrastructuur ProRail
ProRail concludeert in de rapportage dat de technische staat van de spoorinfrastructuur, net als in 2021 en 2022, ruim voldoende is. Met de huidige onderhouds- en vervangingsregimes wordt de infrastructuur dus op een stabiel niveau gehouden. ProRail geeft verder aan dat een tekort aan technisch personeel en de grote vernieuwingsopgaven op het spoor complexe uitdagingen blijven. In de rapportage wordt ingegaan op drie indicatoren, levensduur, betrouwbaarheid en veiligheid. Bij deze onderwerpen legt u in de brief ook de relatie met het basiskwaliteitsniveau (BKN) spoor, de boetes voor het niet halen van prestaties in 2024 en lopende verbeterprogramma's.

Dit jaar heeft ProRail de rekenmethode om tot een oordeel voor de indicatoren levensduur en betrouwbaarheid te komen aangevuld en verbeterd. Hiermee is de totstandkoming van het oordeel transparanter gemaakt.

Krachtenveld
De Staat van de Infrastructuur RWS rapportage over 2023 geeft voor het vijfde jaar op rij een bondig, actueel beeld van de technische toestand van de netwerken die Rijkswaterstaat beheert. Hiermee wordt voldaan aan de toezegging aan de Tweede Kamer en geconsolideerd in de DGWB-DGLM-RWS staf van 29 juni 2023 dat:

- De technische staat van de infrastructuur jaarlijks volledig en kernachtiger wordt beschreven;
- Deze ondersteund wordt met kaarten die inzicht geven in hinder, onderhoud en beperkingen voor gebruikers op de netwerken.

ProRail geeft in de Staat van de Infrastructuur de technische staat van de spoorweginfrastructuur over het jaar 2023 weer. ProRail kaart hiernaast ook huidige en toekomstige uitdagingen aan. ProRail heeft reeds in 2021 aan de Kamer gemeld dat de kaarten voortaan in het (addendum op het) beheerplan worden opgenomen. De Kamer is blijkens het beperkte aantal vragen dat de rapportage jaarlijks oproept tevreden over de volledigheid ervan.

Toelichting
Staat van de Infrastructuur RWS
De rapportage beschrijft de technische staat van de drie netwerken op peildatum 1 januari 2023 aan de hand van vijf criteria en verschillende objectcategorieën: Veiligheid, Levensduur, Betrouwbaarheid, Beschikbaarheid en Technische conditie. Net zoals vorig jaar heeft de rapportage een kernachtig karakter. Ze bevat nog wel steeds alle informatie.

De Minister heeft aangegeven dat er een verschuiving plaatsvindt van aanleg naar instandhouding. De focus van RWS ligt daardoor ook op het instandhouden. RWS streeft daarbij naar een stabiel en kostenefficiënt onderhoudsniveau en een stabiele programmering binnen de beschikbare capaciteit.

Bij de programmering zullen keuzen worden gemaakt hinder voor de gebruikers aan te pakken en elke euro zo effectief mogelijk te besteden.
Daarvoor is inzicht in de technische staat van het areaal en de prestaties van het areaal noodzakelijk. De doorontwikkeling van de staat van de infrastructuur plukt in deze editie dan ook de vruchten van de inspanningen van RWS op het gebied van assetmanagementsysteem, dat het fundament voor inzicht in het areaal is. In

de komende jaren richt de doorontwikkeling zich op professionalisering hiervan. Om tot een completer beeld van de staat van de infrastructuur te komen in de komende edities, is snel meer inzicht in de technische conditie en constructieve veiligheid van de kunstwerken urgent. Daarmee draagt de doorontwikkeling direct bij aan de aanbevelingen van de Algemene rekenkamer om beter inzicht in de oorzaken van beperkingen te verkrijgen en deze te betrekken in efficiëntere beslissingen voor de Minister.
Uiteindelijk moet de rapportage (nog meer dan nu) een representatief beeld geven van de staat van de netwerken en de consequenties daarvan voor de prestaties van die netwerken.

De rapportage zal vanzelfsprekend jaarlijks worden uitgebracht met kaartjes, conform de Kamertoezegging.

Staat van de Infrastructuur ProRail
In haar rapportage beschrijft ProRail de technische staat van de spoorweginfrastructuur over het jaar 2023. Hierbij ligt de focus op zeven systemen: spoor, wissels, bruggen en tunnels, overwegen, energievoorziening, treinbeveiliging en baanlichaam. ProRail rapporteert over deze systemen aan de hand van drie indicatoren: levensduur, betrouwbaarheid en veiligheid. ICT en stations worden niet meegenomen in de rapportage. De door RWS gebruikte indicator technische conditie, is bij ProRail waar mogelijk geïntegreerd in de indicator levensduur. Daarnaast zegt de rapportage van RWS iets over de beschikbaarheid van systemen. ProRail neemt deze indicator niet op in haar rapportage omdat de beschikbaarheid, in tegenstelling tot betrouwbaarheid, een bredere context heeft dan alleen de staat van de infrastructuur. Over de beschikbaarheid rapporteert ProRail daarom via het Prestatiedashboard en de Jaarrapportage.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

de Directeur-Generaal Rijkswaterstaat,

[redacted]

de waarnemend Directeur-Generaal Luchtvaart en Maritieme Zaken

[redacted]

de Directeur-Generaal Mobiliteit,

[redacted]

de Directeur-Generaal Water en Bodem,

[redacted]

Datum
15 november 2024

Onze referentie
IENW/BSK-2024/303189

Opgesteld door
DG Water en Bodem
Unit Instandhouding

Aan
Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)
3

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief aanbieding rapportages Staat van de infrastructuur RWS en ProRail	
2	Rapportage Staat van de Infrastructuur ProRail	
3	Rapportage Staat van de Infrastructuur Rijkswaterstaat	

Datum
15 november 2024

Onze referentie
IENW/BSK-2024/303189

Opgesteld door
DG Water en Bodem
Unit Instandhouding

Aan
Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)
3